

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Jeseník, Komenského 281

Komenského 281, 790 01 Jeseník

Identifikátor školy: 600 018 351

Termín konání inspekce: 7. – 10. říjen 2003

Čj.:	m2-1024/03-005191
Signatura:	om1dx505

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech dějepis, matematika, občanská výchova, seminář dějepisu, seminář základů společenských věd a tělesná výchova studijního oboru 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech dějepis, matematika, občanská výchova, seminář dějepisu, seminář základů společenských věd a tělesná výchova studijního oboru 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech dějepis, matematika, občanská výchova, seminář dějepisu, seminář základů společenských věd a tělesná výchova studijního oboru 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Jeseník, Komenského 281, se sídlem Komenského 281, 790 01 Jeseník, je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Olomoucký kraj.

Ve školním roce 2003/2004 jsou zde v souladu s Rozhodnutím MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj.12 946/02-21 ze dne 30. května 2002, vyučovány studijní obory 79-41-K/401 a 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné. Prvně jmenovaný jako čtyřleté denní studium, druhý jako osmileté denní studium, oba zakončené maturitní zkouškou. Ve 4 třídách čtyřletého gymnázia studovalo ke dni inspekce 116 žáků, v 15 třídách osmiletého gymnázia 425 žáků. Kapacita školy byla využita na 75 %.

Výuka probíhá ve dvou budovách oddělených místní komunikací.

Rada školy není zřízena.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Na realizaci vzdělávacích a výchovných záměrů ve sledovaných vyučovacích předmětech se v době konání inspekce podílelo 24 vyučujících. Všichni splňují stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Vedení školy využilo odbornost jednotlivých pedagogických pracovníků efektivně, jejich pracovní úvazky byly z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti stanoveny vhodně, ve sledované výuce se kvalifikovanost vyučujících projevila pozitivně. Výchovná poradkyně školy absolvovala kvalifikační studium potřebné pro výkon této funkce.

Činnost školy se řídí zpracovaným organizačním řádem, jehož součástí je i organizační schéma. Kompetence vedoucích pracovníků jsou přesně vymezeny. Jsou tak vytvořeny předpoklady pro efektivní řízení školy. Poradním orgánem ředitele jsou pedagogická rada, užší pedagogická rada (vedení školy, předsedové předmětových komisí a výchovný poradce), předmětové komise, Studentská rada a Rada rodičů. Významnou roli zaujímají předmětové komise, které zajišťují a koordinují stav výuky v jednotlivých předmětech, kontrolují plnění učebních plánů a osnov, předkládají požadavky na doplnění nových učebních pomůcek.

Pracovníci školy i žáci mají přístup ke všem potřebným informacím. Aktuální sdělení jsou zveřejňována na nástěnkách umístěných ve sborovnách. Ochrana osobních dat žáků i pracovníků školy je zajištěna.

K účinnému vedení pracovníků školy a k řešení aktuálních úkolů je zaveden systém pravidelných porad vedení školy a porad pedagogických pracovníků. Záznamy z těchto porad svědčí o účinnosti uvedených jednání a jejich návaznosti na kontrolu plnění stanovených úkolů. Vedením školy využívá demokratický styl řízení, který vytváří prostor pro iniciativu a aktivity učitelů.

Začínajícím pedagogům pomáhají uvádějící učitelé i vedení školy. Hospitační a kontrolní činnost je plánovitá, podílejí se na ní ředitel školy a oba zástupci, kteří mají rozděleny příslušné kompetence. Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro další odborný růst pedagogických pracovníků.

Vedením školy vypracovaná, s pracovníky konzultovaná a následně zveřejněná kritéria pro hodnocení pracovníků vycházejí ze zpracovaných a průběžně doplňovaných podkladových materiálů. Pracovníci školy jsou pravidelně hodnoceni a diferencovaně odměňováni. Preferována je iniciativa, aktivity nad rámec pracovních povinností, organizování soutěží, kulturních akcí a pod.

Personální podmínky výuky sledovaných předmětů jsou vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka matematiky probíhá v kmenových učebnách. Výuka společenskovedních předmětů ve třídách nižších ročníků gymnázia probíhá jak v kmenových učebnách, tak i v odborné učebně, která je zároveň učebnou kmenovou. Zde jsou k dispozici obrazové a mapové materiály. Ve vyšších třídách gymnázia se pro výuku, vedle kmenových tříd, využívá odborná učebna společenských věd, která je vybavena videotechnikou. Učitelé mají k dispozici didaktickou techniku, mapový materiál, nástěnné transparenty, trojrozměrné pomůcky, populárně naučnou literaturu atd. Odborná literatura pro žáky i učitele je umístěna i ve školní knihovně.

Pro výuku tělesné výchovy využívá škola dvě vlastní tělocvičny a venkovní hřiště v její blízkosti. Všechna sportoviště svým sociálním zázemím, rozměry a velmi dobrým vybavením umožňují plnění osnov bez omezení. Větší tělocvična slouží i pro sportovní oddíly a veřejnost. Žáci plnící školní docházku byli školou vybaveni platnými učebnicemi.

Materiálně-technické zdroje jsou využívány, kontrola vedením školy je v této oblasti funkční, plánování racionální a koncepční.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vyučované obory

- ***Kontrolovaný studijní obor 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné vyučuje škola v souladu s platným rozhodnutím MŠMT o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.***
- Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů. V souladu s poznámkami k učebním dokumentům rozpracoval ředitel školy učební plán dle vyučovacích předmětů, týdenních hodinových dotací a jednotlivých ročníků. Minimální hodinové dotace předmětů povinného základu byly dodrženy. Ředitel školy rozhodl v rámci povolených úprav

o posílení hodinových dotací předmětů biologie, českého jazyka, cizího jazyka, chemie, matematiky a tělesné výchovy. Sledovaná výuka probíhala podle platných učebních osnov, v jejich plnění nebyly zjištěny k termínu inspekce nedostatky. Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaném studijním oboru.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty sledovaných předmětů.

- Dodržování učebních osnov je vedením školy kontrolováno při hospitační činnosti a projednáváno na jednáních předmětových komisí.

Vytvořený systém kontroly plnění učebních osnov je účinný.

- Organizace a řízení výchovně-vzdělávacího procesu probíhá v souladu s platnou právní normou. Skladba rozvrhu hodin respektuje obecné didaktické a psychohygienické zásady. Vnitřní řád školy je vytvořen s ohledem na její podmínky a vytváří dostatečný prostor pro rozvoj osobnosti žáka. Práva žáků jsou v něm pojata spíše v obecné rovině, některé části nevhodně zasahují do kompetence rodičů.

Informační systém vůči žákům i rodičům je promyšlený, umožňuje rychlý a včasný přenos informací ke všem subjektům. Zpětnou vazbou pro vedení školy jsou zejména informace a podněty získané na pravidelných jednáních s Radou rodičů i Studentskou radou.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

- Výchovné poradenství je zajištěno pracovníci s požadovanou kvalifikací. Dlouhodobé úkoly jsou v této oblasti vhodně stanoveny. Činnost výchovné poradkyně je zaměřena na podávání informací o pomaturitním studiu, na pomoc při řešení výukových i výchovných problémů žáků a na zajištění odpovídající péče žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, kde je využívána i pomoc pedagogicko-psychologické poradny a odborných lékařů. Výchovné poradenství je školou zajišťováno systematicky a plánovitě.

Škola se snaží minimalizovat veškeré sociálně-patologické jevy širokou nabídkou zájmových útvarů a nepovinných předmětů, především sportovního zaměření. Dlouhodobé cíle v této oblasti jsou vhodně vymezeny, v případě zjištění negativních vlivů na žáky jsou přijímána účinná opatření.

Výchovné poradenství přispívá ke zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech dějepis, občanská výchova, seminář dějepisu a seminář základů společenských věd

Plánování učiva všech předmětů koresponduje s učebními osnovami. Sledované předměty jsou vyučovány učiteli s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí, což se odrazilo ve velmi dobré kvalitě výuky většiny hodin.

Žáci sedmých a osmých ročníků víceletého gymnázia mohou v případě hlubšího zájmu o předměty navštěvovat příslušné semináře, kde vypracovávají seminární práce, pracují v archívu a učí se pracovat s historickými prameny.

Téměř všechny sledované hodiny měly pevnou a promyšlenou stavbu a vyznačovaly se vysoce odborným výkladem vhodně prokládaným problémovými otázkami. Formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy vycházely z orientace na podstatné učivo. Cíle, se kterými byli žáci na začátku hodin seznámeni, byly v průběhu vyučování postupně plněny. Žáci byli aktivně zapojováni do hodin, pracovali s učebnicemi a dějepisnými atlasy, využívali mezipředmětových vztahů a tím dávali nové učivo do širších souvislostí. Náplň hodin občanské výchovy byla operativně aktualizována. Vhodným doplňkem byly žákovské referáty, při jejichž zpracování žáci používají i odbornou historickou literaturu. Pouze v jedné hodině se nepodařilo skloubit vyučovací metody s cíli hodiny. Žáci byli ve vyučovacích

hodinách průběžně motivováni, k jejich hodnocení využívali učitelé různé formy, převažovalo průběžné a motivující slovní hodnocení. Zhodnocení práce žáků bylo provedeno pouze v jedné hodině. Shrnutí a opakování učiva bylo prováděno převážně ve spolupráci s žáky.

Verbální i neverbální komunikace učitelů a věcná a odborná správnost výuky byly na vynikající úrovni. Ve všech sledovaných hodinách byl vytvářen dostatečný prostor pro komunikaci žáků a uplatnění jejich aktivit.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech dějepis, občanská výchova, seminář dějepisu a seminář základů společenských věd byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika

Personální podmínky pro výuku předmětu jsou velmi příznivé. Úplná odborná a pedagogická způsobilost všech desíti vyučujících, jejich zodpovědný přístup k výuce a praktické zkušenosti přispěly ke kvalitě vzdělávání z hlediska odborné správnosti, didaktiky a metodiky sledovaného vyučovacího procesu.

Učební osnovy jsou plněny. Hodinová týdenní dotace předmětu je v souladu se schváleným učebním plánem. Rozvržení učební látky a řazení jednotlivých celků v tematických plánech učiva, na jejichž zpracování se podílela předmětová komise, korespondují s učebními osnovami, respektují náročnost učiva, garantují jeho kontinuitu mezi ročníky. Bezprostřední příprava vyučujících na výuku byla ve většině případů kvalitní a promyšlená, odpovídala specifickým výukovým cílům, vyučovací hodiny byly zpravidla velmi dobře obsahově a organizačně připraveny.

Matematika je vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu zabezpečena potřebnými učebními pomůckami na velmi dobré úrovni, jejich použití v některých sledovaných vyučovacích hodinách zefektivnilo výuku. Využití učebnic a sbírek příkladů ve vyučování bylo účelné.

Promyšlená organizace výchovně-vzdělávací práce, logická návaznost zvolených činností a jejich vhodné časové rozvržení ve většině vyučovacích hodin umožnily efektivní využití času a splnění vytyčeného cíle. Vyučující uplatňovali převážně frontální způsob výuky se střídáním činností. Při vyučování bylo dbáno na názornost, zpravidla byl ponechán dostatek času na pochopení a procvičování učiva i prostor pro samostatné a aktivní učení. Některé vyučovací hodiny postrádaly závěrečné shrnutí a důkladnější kontrolu pochopení učiva. V malé míře byly využívány motivační postupy výuky, jen v části výuky byla zaznamenána přiměřená aktualizace učiva a vhodné uplatnění mezipředmětových vztahů.

Způsob ověřování pochopení učiva byl promyšlený, otázky byly zpravidla zaměřeny na pochopení vztahů a souvislostí. Probírané učivo bylo podáváno srozumitelně a věcně správně. Žáci byli vedeni ke spolupráci při kontrole správnosti výsledků i k sebehodnocení. Činnosti byly řízeny srozumitelnými pokyny, sled a výběr informací byly přiměřené náročnosti učiva. Prostor pro žakovské názory a případné alternativní postupy řešení úloh byl vytvořen, nové učivo a složitější úlohy byly vyvozovány společně s vyučujícím. Rozvoji řečových dovedností žáků byla, až na malé výjimky, kdy projev učitele příliš dominoval, věnována patřičná pozornost.

Vyučující se vyznačovali většinou dobrými verbálními dovednostmi a pozitivním přístupem k žákům, ve třídách převažovalo pracovní a přátelské klima, žáci nebyli vystavováni stresovým situacím. V průběhu výuky všichni vyučující respektovali hlediska psychohygieny.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu tělesná výchova

Předmětu vyučuje ve školním roce 2003/2004 pět plně kvalifikovaných vyučujících. Týdenní hodinová dotace je ve druhém až čtvrtém ročníku posílena další disponibilní hodinou.

Učivo je plánovitě rozvrženo po tematických celcích do bloků, s ohledem na vstupní úroveň pohybových dovedností žáků a materiální podmínky školy, jeho obsah koresponduje s osnovami. U tematického celku gymnastika chybí v některých případech konkretizace cílů učiva.

Vyučovací hodiny byly chronologicky účelně členěny a efektivně využity. Vhodně uplatňovaná vstupní i průběžná motivace s adekvátním tempem výuky a pestrým střídáním činností žáky dostatečně aktivizovaly. Výuka měla činnostní charakter a vyšší, ale přiměřenou fyziologickou účinnost korespondující však se zásadami psychohygieny. Převládala frontální forma výuky s diagnostikou individuálních chyb, které předcházely věcně správný výklad realizovaný metodickou řadou s účelnou a rozsáhlou materiální podporou.

Komunikace byla oboustranně bezproblémová, vystupování vyučujících odpovídalo všem činitelům výchovně-vzdělávacího procesu.

Hodnocení žáků probíhalo diferencovaně podle předem známých přiměřených kritérií, žáky nestresovalo, s jeho výsledky byli zákonní zástupci žáků seznamováni až po ukončení tematických celků.

V malé části sledovaných hodin nezůstal čas pro závěrečné zhodnocení, při klasifikaci nebyli všichni žáci dostatečně vytíženi, drobné nedostatky se vyskytly v povelové technice, efektivita výuky dvou skupin v jedné tělocvičně se výrazně snížila, rozdílné bylo v tomto případě i nasazení vyučujících.

Všichni vyučující ve sledované výuce dodržovali bezpečnostní předpisy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu tělesná výchova byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání jsou zjišťovány pomocí dvou typů standardizovaných komerčních testů. Jako svůj vlastní evaluační nástroj využívá škola srovnání výsledků uchazečů o studium na čtyřletém gymnáziu se žáky čtvrtých ročníků osmiletého gymnázia.

Uvedené nástroje slouží k ověření úrovně znalostí žáků, míry jejich logického myšlení a schopnosti chápání jevových souvislostí na jedné straně a jako dílčí ukazatel kvality výuky učitelů na straně druhé. Podklady pro zjišťování výsledků vzdělávání a výchovy dodávají vedení školy jednotliví vyučující prostřednictvím předsedů předmětových komisí. Jejich rozbor probíhá v rámci těchto komisí a řeší se i na jednáních pedagogické rady. V zápisech z těchto jednání je hodnocení dosažených výsledků ve výchově a vzdělávání přehledně uvedeno. Vedení školy systematicky a plánovitě provádí jejich rozbor a k nápravě negativních zjištění přijímá opatření.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly celkově velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina vydaná Radou Olomouckého kraje dne 28. listopadu 2002 pod čj. 4571/2001 je v souladu s posledním platným Rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaným MŠMT dne 30. května 2002 pod čj. 12 946/02-21.

V rámci inspekční činnosti byla provedena i tematicky zaměřená inspekce „Výchova a vzdělávání k lidským právům a toleranci“. Výsledky budou zpracovány v celostátním měřítku a zveřejněny v souhrnné zprávě.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Podkladová inspekční dokumentace školy
2. Zřizovací listina vydaná Radou Olomouckého kraje dne 28. listopadu 2002 pod čj. 4571/2001
3. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT dne 30. května 2002 pod čj. 12 946/02-21
4. Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (třídní knihy a třídní výkazy kontrolovaných tříd, rozvrh hodin, vnitřní řád školy, kniha úrazů, záznamy z jednání pedagogické rady školního roku 2002/2003 a 2003/2004)
5. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání učitelů kontrolovaných předmětů s osobními čísly 711, 3326, 3433, 1380, 7787, 27973, 83985, 42119, 32524, 34903, 52741, 39942, 42118, 49109, 49531, 49584, 49930, 48536, 57777, 78325, 78922, 83725, 89930, 91519, 99103
6. Výroční zpráva za školní rok 2002/2003
7. Tematické plány učiva sledovaných předmětů na školní rok 2003/2004
8. Organizace školy na školní rok 2003/2004
9. Záznamy o činnosti předmětových komisí ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004
10. Plán práce školy pro školní rok 2003/2004
11. Výkaz Škol (MŠMT) V 7-01 o počtu žáků podle stavu k 30. září 2003
12. Rozdělení do seminářů – školní rok 2003/2004
13. Úspěšnost v přijímacím řízení na vysoké školy pro rok 2002/2003
14. Srovnávací řízení žáků kvart a nových zájemců o studium ve školním roce 2002/2003
15. Harmonogram úkolů výchovného poradenství – školní rok 2003/2004
16. Koncepce profesní a vzdělávací orientace studentů
17. Dlouhodobé úkoly výchovného poradenství
18. Minimální preventivní program – školní rok 2003/2004
19. Záznamy o práci ve volitelných předmětech seminář z dějepisu a seminář ze základů společenských věd na školní rok 2003/2004
20. Kompetence a zodpovědnost pracovníků
21. Kritéria osobního hodnocení pracovníků ze dne 28. 8. 2001

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti učitelů příznivé, což pozitivně ovlivňuje kvalitu výuky.

Materiálně-technické podmínky školy jsou pro výuku sledovaného studijního oboru příznivé a umožňují plnění cílů výchovy a vzdělávání stanovených osnovami. Materiálně-technická podpora výuky je na standardní úrovni, velmi dobré podmínky jsou vytvořeny pro výuku tělesné výchovy.

Učební plán studijního oboru je dodržen. Osvojované učivo odpovídalo obsahu učebních osnov. Výukové cíle kontrolovaných předmětů byly plněny, k přetěžování žáků nedocházelo. Ve výuce sledovaných předmětů výrazně převládala pozitiva. Organizace, formy a metody práce jednotlivých vyučujících měly kvalitativně rozdílnou úroveň, většinou však respektovaly charakter učiva. Menší pozornost byla některými vyučujícími věnována motivaci. Kladem byla věcná a odborná správnost výuky a pozitivní přístup učitelů k žákům. Didaktické a pedagogické zásady byly respektovány.

Organizace práce školy je funkční, kontrolní systém je dostatečně účinný, vnitřní i vnější informační systém je zaveden. Škola věnuje náležitou pozornost prevenci sociálně patologických jevů.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Michal Kalabis	Kalabis v.r.
Členové týmu	Mgr. Pavel Okleštěk	Okleštěk v.r.
	Mgr. Viktor Verner	Viktor Verner v.r.

Kontrolní pracovnice

Anna Kouřilová

V Olomouci dne 15. října 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. října 2003

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Michal Žitňanský, ředitel školy

M. Žitňanský v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj ČŠI, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Olomouckého kraje Mgr. Miroslav Gajdůšek odbor školství mládeže a tělovýchovy Kosmonautů 8 779 00 Olomouc	24. listopadu 2003	m2-1024/03-005191
Olomoucký kraj Ing. Pavel Sekanina člen Rady kraje Jeremenkova 40a 779 00 Olomouc	24. listopadu 2003	m2-1024/03-005191

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.